

Datum: 2025-02-19

Till Arbetsgivaralliansens Branschkommitté
Utbildning och Folkbildning

Visions avtalsyrkande avtalsrörelsen 2025

Civilsamhället och den idéburna sektorn är ett område med oerhörd betydelse för Sveriges demokrati och resiliens. Förutsättningarna för verksamheter inom utbildning och folkbildning behöver värnas och hållas vitala. Det kan inte göras utan att även säkerställa goda villkor, ett hållbart arbetsliv och konkurrenskraftig löneutveckling för de anställda inom området. Vision ser fram emot att tillsammans med Arbetsgivaralliansen fortsätta skapa möjligheter för detta.

Löner och ersättningar

En målsättning med lönebildningen för Vision är att våra medlemmar ska uppnå reallöneökningar, sett över en längre tidsperiod. Vision värdesätter modellen med lokal lönebildning, men för små verksamheter med en pressad ekonomi och i oroliga tider, kan det behövas vissa ramverk och justeringar. Det behöver säkerställas att branschen håller jämn takt med löneökningarna för den övriga arbetsmarknaden.

Anställda med lång erfarenhet halkar ofta efter lönemässigt gentemot nyanställda som kommer in med relativt höga löner, vilket skapar osämja och arbetsmiljöproblem. Det är viktigt att anställda som trivs på sin arbetsplats ska kunna stanna kvar och ändå göra lönekarriär. Å andra sidan kan nyanställda som anställs i slutet av kalenderåret idag få gå med oförändrad lön i ett och ett halvt år från anställningstillfället. Speciellt i tider av hög inflation kan detta medföra en betydande värdeminskning av ingångslönen.

En dom i EU-domstolen aktualiserade nyligen EU-direktivet som förbjuder diskriminering av deltidsanställda. Ersättningsreglerna för de deltidsanställda är i detta sammanhang problematiska och behöver ses över.

Vision yrkar därför,

- Centralt angiven lägsta löneökningsnivå i enlighet med överenskommelse mellan industrins parter
- Att uppräknig av särskilda ersättningar sker i nivå med märket satt av industrins parter
- Att särskild översyn genomförs gällande marknadsvärdet av lönerna för medarbetare med längre anställningstid
- Att samtliga medarbetare med mer än fyra månaders fortlöpande anställningstid ska omfattas av löneöversyn
- Deltidsanställd som arbetar utöver sin ordinarie dagliga arbetstid ska ersättas med övertidskompensation på motsvarande nivå som heltidsanställd

Allmänna anställningsvillkor

En sund balans mellan yrkesliv och privatliv är eftersträvansvärt för alla parter för att öka känslan av engagemang och arbetsglädje hos medarbetarna, för att minska stress och sjuktal och för att underlätta kompetensförsörjning och minska personalomsättning. Det finns ett stort och växande samhälleligt tryck för att minska den tid arbetstagare står till arbetsgivarens förfogande. Vision vill verka för en förkortad arbetstid och ett ökat individuellt inflytande över var och när arbetet ska utföras. Individuella arbetstidskonton, där de anställda har möjlighet att välja mellan att ta ut ledig tid, lön eller pensionsavsättning, har varit en framgångsrik modell på andra områden.

Möjlighet till arbete från hemmet eller på distans, där det är möjligt med hänsyn till verksamhet och yrkesuppgifter, är ett attraktivt villkor som värderas högt på dagens arbetsmarknad. Vision vill öka möjligheten för den anställde att själv avgöra när arbetet kan utföras från hemmet.

Regelbundna undersökningar kan leda till tidiga diagnoser och att lämpliga vårdinsatser sätts in och minimerar därigenom risken för långvarig ohälsa och höga sjuktal. Anställda ska ha möjlighet att uppsöka vården när de så behöver och gå på de hälsoundersökningar och screeningar de blir kallade till.

Vision yrkar att

- Arbetstidsförkortning genomförs genom individuella arbetstidskonton
- Parterna ska verka för att främja möjligheten till distansarbete
- Möjligheter till besök inom vården, provtagningar och hälsoundersökningar på ordinarie arbetstid utan löneavdrag ska utökas

Övrigt

Det allmänna pensionssystemet är alltjämt otillräckligt och nivån på tjänstepensionsavsättningar släpar efter inom detta område, jämfört med en allt större del av övriga arbetsmarknaden. För att säkerställa att även den uppskjutna lönen blir tillräcklig för att individerna ska kunna leva på den, och för att stärka branschens attraktionskraft, behöver avsättningarna till tjänstepensionen höjas.

Vision yrkar

- En avtalsperiod om ett år
- Att flexpension införs, med högre avsättning till tjänstepensioner och utökad möjlighet att gå ner i arbetstid i slutet av yrkeslivet

Förutsättningar

Vision förutsätter att Arbetsgivaralliansen medverkar till konstruktiva förhandlingar med PTK om villkoren för att frigöra sig från kollektivavtalsbundenhet i samband med utträde ur arbetsgivarorganisationen och att en avtalslösning omgående implementeras på avtalsområdet.

Vision förbehåller sig rätten att förändra och komplettera yrkanden under förhandlingarna.